

**ВИСНОВОК ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ,
ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ
РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ**

Динчева Сергія Сергійовича

**на тему «Публічне управління інформаційним забезпеченням реінтеграції
тимчасово окупованих територій», що подається на здобуття наукового
ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 – «Публічне управління та
адміністрування» (галузь знань 28 «Публічне управління та
адміністрування»)**

Дисертація Динчева Сергія Сергійовича «Публічне управління інформаційним забезпеченням реінтеграції тимчасово окупованих територій», що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування» (галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування») виконана на кафедрі бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності факультету менеджменту Запорізького національного університету. Тему дисертації затверджено на засіданні вченої ради Запорізького національного університету (протокол № 3 від 24 листопада 2022 року) та уточнено на засіданні вченої ради Запорізького національного університету (протокол № 5 від 18 грудня 2025 року). Дисертація є завершеною кваліфікаційною науковою роботою, виконаною на сучасному методичному рівні, в якій вирішено актуальне наукове завдання - обґрунтування теоретико-методологічних засад та розробка комплексу організаційних, інституціональних та практичних заходів в сфері інформаційного забезпечення реінтеграції тимчасово окупованих РФ територій України.

Ступінь актуальності теми дисертації

Дисертація Динчева С.С. присвячена теоретичному переосмисленню та розробці прикладних організаційних, інституціональних та економічних механізмів публічного управління інформаційним забезпеченням в процесі реінтеграції тимчасово окупованих територій, відновлення гуманітарних та майнових прав громадян, промислової та соціальної інфраструктури тощо

Актуальність теми дослідження базується на необхідності відновлення публічного управління та місцевого самоврядування на деокупованих територіях, у зонах проведення бойових дій, прифронтових містах та селищах, забезпечення при цьому гуманітарних прав, соціальних та економічних інтересів громадян через організацію ефективного інформаційного забезпечення управлінських процедур та процесів. Створення цілісної концепції інформаційного забезпечення реінтеграції тимчасово окупованих територій, яка охоплюватиме соціально-економічні, технологічні та безпекові аспекти публічного управління.

Проблеми постконфліктної реінтеграції розглядалися у дослідженнях, присвячених досвіду Балканських країн, Німеччини після об'єднання, держав Африки та Близького Сходу. В українському науковому дискурсі значна увага приділяється питанням деокупації, перехідного правосуддя, відновлення територіальних громад та інституційної спроможності органів місцевого самоврядування.

Після 2014 року український науковий дискурс суттєво активізувався у напрямі дослідження кризового управління, державної стійкості та реінтеграції тимчасово окупованих територій. Зокрема, питання публічного управління в умовах воєнного конфлікту, гібридних загроз та відновлення територіальної цілісності держави аналізуються у працях В.Горбуліна, Д.Дубова, О. Литвиненка, О. Резнікової, Г.Почепцова та інших дослідників безпекової та управлінської проблематики. У цих роботах наголошується на необхідності інтеграції безпекових, соціально-економічних та інформаційних механізмів у процесах державної політики щодо деокупації.

М.А.Ажажа, М.А.Латинін концентрують увагу на змістовності управлінських аспектів та антикризовому управлінні у воєнний та повоєнний період. Д.Т.Бікулов та А.В. Акімов розглядають питання інформаційного забезпечення процесів публічного управління, цифровізації у контексті державної безпеки.

Проблематика відновлення територій та управління постконфліктними процесами також розглядається у контексті реформування системи публічного управління, інституційної спроможності органів влади та забезпечення довіри населення до державних інститутів. Окремий напрям досліджень становить інформаційна безпека та комунікаційна політика держави в умовах гібридної війни, що пов'язується з формуванням стійких інформаційних механізмів підтримки реінтеграційних процесів.

Серед зарубіжних учених суттєвий внесок у розвиток теорії публічного управління здійснили Д. Осборн і Т. Геблер, які сформулювали концепцію «нового державного менеджменту», а також К. Худ, який розвинув інструментальний підхід до реформування державного сектору. Теоретичні основи державної спроможності та інституційної довіри розроблені у працях Ф. Фукуями та Р. Патнема, які підкреслювали значення соціального капіталу й ефективних інституцій для стабільності політичної системи.

Разом із тим, питання інформаційного забезпечення реінтеграції тимчасово окупованих територій як системного управлінського механізму досліджене недостатньо. Потребує комплексного осмислення взаємозв'язок між нормативно-правовим регулюванням, інституційною координацією та цифровими технологіями управління в умовах війни.

Здобувач правильно визначає **зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами**, вказує на те, що дисертацію виконано в межах науково-дослідницької тем кафедри Запорізького національного університету «Напрямки інноваційного розвитку бізнес-процесів підприємств та організацій в умовах інтернаціоналізації економіки» (номер державної реєстрації 0120U000371), «Цифрова трансформація бізнес-процесів підприємств в умовах глобального ринку» (номер державної реєстрації 0125U000398), а також «Дорожня карта відновлення Запоріжжя. Голос громади» (номер державної реєстрації 0123U103934).

2. Наукова новизна, теоретичне та практичне значення отриманих результатів дисертації

Наукова новизна дисертаційного дослідження полягає у вирішенні важливого науково-прикладного завдання щодо розробки цілісної концепції,

організаційних та інституціональних механізмів інформаційного забезпечення реінтеграції територій.

У дисертації вперше:

- сформульовано концепцію реінтеграційного примирення як складової публічного управління процесами повернення деокупованих, прифронтових і посткризових територій до єдиного політико-правового, соціально-економічного та інформаційного простору України;

- обґрунтовано феномен національної ремісії, як особливого стану суспільства після тривалої війни та окупації, за якого гострота соціального конфлікту знижується до рівня, що дає змогу забезпечити спільне функціонування громадян, територіальних громад та органів публічної влади без повного усунення всіх причин суспільної напруги;

- уточнено зміст категорій «інформаційне забезпечення реінтеграції територій», «кризові території», «деокуповані території», «прифронтові території», «реінтеграційна політика» шляхом їх розгляду як взаємопов'язаних елементів публічного управління в умовах воєнного та поствоєнного розвитку;

- розроблено модель інтегрованої системи інформаційного супроводу реінтеграційної політики, яка поєднує державні інформаційні ресурси, цифрові платформи, комунікаційні канали, механізми зворотного зв'язку, інструменти верифікації даних та моніторинг соціальних настроїв;

- запропоновано підхід до поетапної інтеграції деокупованих і прифронтових територій, що передбачає диференціацію управлінських рішень залежно від тривалості окупації, рівня руйнування інфраструктури, демографічних змін, безпекової ситуації, стану місцевих інституцій та готовності населення до повернення в український правовий і соціальний простір;

- обґрунтовано напрями вдосконалення нормативно-правового регулювання реінтеграційних, реабілітаційних та компенсаційних процесів, зокрема у частині захисту прав громадян, документування збитків, відновлення майнових прав, підтримки внутрішньо переміщених осіб і правового визначення статусу територій з різним рівнем посткризового відновлення.

Дістало подальшого розвитку:

- теоретико-методологічне обґрунтування інформаційного забезпечення процесів реінтеграції територій, як системного механізму публічного управління, що поєднує аналітичну, комунікаційну, безпекову, соціальну та правову складові;

- наукове розуміння механізму взаємодії органів публічної влади з громадами та громадянами, які постраждали від окупації, шляхом виділення різних груп населення: внутрішньо переміщених осіб, громадян, які залишалися на тимчасово окупованих територіях, осіб, що втратили житло або бізнес, мешканців зруйнованих населених пунктів, громадян, які прагнуть повернутися, та осіб, які остаточно інтегрувалися в нові громади;

- підхід до формування соціально-комунікаційних механізмів реінтеграції населення деокупованих і прифронтових територій, який передбачає врахування наслідків тривалої окупації, вимушеної міграції, руйнування соціальних зв'язків, інформаційної ізоляції та необхідності створення умов для національної ремісії, суспільного примирення й поступового відновлення довіри до держави.

Методи дослідження зумовлені поставленою метою та пов'язаними з нею завданнями. Для вивчення теоретичних основ цифрових перетворень

використано *загальнонаукові методи*, зокрема аналіз, синтез, індукцію, дедукцію та узагальнення. Метод *термінологічного аналізу та синтезу* застосовано для переосмислення понять «кризові території», «національна ремісія» та «реінтеграція» на основі чинних академічних і нормативно-стратегічних джерел. *Монографічний* метод забезпечив аналіз та узагальнення досліджень вчених різних історичних періодів. Метод *наукового абстрагування та систематизації* дозволив сформувати розширену архітектуру методологічних підходів до реалізації реформ, об'єднавши в єдину теоретичну базу сервісно-орієнтований, системний, процесний, та інноваційний підходи. Метод *порівняльного аналізу* застосовано для деталізації практичних особливостей методів публічного управління у стандартному та кризовому (середовищі) методів взаємодії та протидії, а також для вивчення міжнародного досвіду з метою запозичення найкращих практик інформаційного забезпечення та інших аспектів реінтеграції. Дослідження практик реінтеграції територій в ході АТО та повоєнного досвіду країн у ХХ сторіччі уможливив *історико-генетичний* метод. *Системно-структурний* метод став основою для розробки концептуальних основ та моделей інформаційного забезпечення реінтеграції тимчасово окупованих територій та їх зведення у єдину концепцію. *Порівняльно-правовий* метод задіяно під час аналізу вітчизняного законодавства, виявлення нормативних прогалин і обґрунтування необхідності ухвалення комплексного закону про реінтеграцію та інших суміжних нормативних актів. *Економіко-математичне моделювання* застосовано для розробки методів розрахунку індексів ефективності реінтеграції, формування системи в коефіцієнтів, критеріального апарату. Метод *стратегічного планування* дозволив розробити напрямки та заходи удосконалення інформаційного забезпечення процесів реінтеграції тимчасово-окупованих територій України, абстрактно-логічний метод – для формулювання висновків та їх зв'язку із метою та завданнями дослідження.

Теоретичне значення дисертаційного дослідження полягає в розширенні та поглибленні концептуальних засад публічного управління в умовах війни та повоєнного відновлення. Авторський внесок забезпечує оригінальний теоретичний синтез теорії публічного адміністрування, сучасних інформаційних технологій та інституціонального підходу. Це дозволило сформувати цілісну теоретичну основу для послідовного переходу від класичних механізмів державного управління, воєнного адміністрування до сучасних моделей публічного управління та місцевого самоврядування, а також системно обґрунтувати ключові напрямки та заходи інформаційного забезпечення реінтеграції тимчасово окупованих територій.

Практичне значення одержаних результатів забезпечується створенням готового прикладного інструментарію та практичних рекомендацій, які можуть бути безпосередньо впроваджені органами влади для управління інформаційним забезпеченням тимчасово окупованих територій. Розроблені концептуальні основи та практичні заходи у сфері інформаційного забезпечення дозволяють прискорити процеси реконструкції інфраструктури громад, соціальної адаптації громадян, відновлення майнових прав, в цілому – національну ремісію та реінтеграцію.

Дисертація виконана українською мовою, стиль викладення матеріалу відповідає прийнятому в науковій літературі (точність, логічність, лаконічність, зрозумілість, зв'язаність, цілісність, завершеність).

Результати дослідження пройшли широку апробацію на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях, а також впроваджено у навчальний процес Запорізького національного університету (довідка про впровадження від 08.06.2026); практичну діяльність Приазовської селищної військової адміністрації Мелітопольського району Запорізької області (акт впровадження від 20.03.2026); департаменту управління житлово-комунальним господарством Запорізької міської Ради (акт впровадження від 23.06.2026), комунального підприємства «Градопроект» Запорізької міської Ради (акт впровадження від 12.03.2026).

За темою дисертації опубліковано п'ять наукових праць, серед яких чотири одноосібні статті та одна у співавторстві у провідних фахових виданнях України, а також шість тез доповідей.

Дисертація є самостійним дослідженням, у якому всі ключові концептуальні моделі, дорожні карти та математичні методики розрахунків одержані автором особисто.

3. Наукові публікації, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, та повнота опублікування результатів дисертації

Публікації в наукових фахових виданнях України:

1. **Динчев С.С.** Досвід уряду Хорватії у реінтеграції тимчасово окупованих територій. *Вісник Херсонського національного технічного університету. Публічне управління і адміністрування*. № 4 (95). Ч 2. (2025). С. 250-254. DOI <https://doi.org/10.35546/kntu2078-4481.2025.4.2.32>

2. **Динчев С.С.** Проблематика примирення на поствоєнному просторі. *Міжнародний гуманітарний вісник*. № 66 (2026) С. 36-43. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-2675/2026-66-5>

3. **Динчев С.С.** Інституціональні аспекти інформаційної взаємодії з громадами тимчасово окупованих територій. *Економіка і регіони* № 1 (100). С. 299-307. DOI: 10.26906/EiR.2026.1 (100) 4396

4. **Динчев С.С.** Розвиток механізмів втраченого в результаті військових дій бізнесу. *Український економічний часопис*. Випуск 13. (2026) С. 42 -48. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8273/2026-13-6>

5. Бікулов, Д., Олійник, О., Головань, О., **Динчев, С.**, Бікулов, Р. Інформаційно-аналітичне забезпечення менеджменту бізнес-процесів: концептуально-методологічні та прикладні аспекти (2025). *Управління змінами та інновації*, (14), 132-140. <https://doi.org/10.32782/СМІ/2025-14-21>

Особистий внесок здобувача полягає в опрацюванні наукових і методичних матеріалів за темою дослідження, постановці проблеми та описі отриманих результатів.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Dynchev S. Information support for internally displaced persons in Ukraine during the war. *International Scientific Conference Modern science: theory, methodology, and interdisciplinary practice* : Conference Proceedings, March 20-21, 2026 Riga, Latvia : Baltija Publishing, 164 pages. P. 126 – 130/ DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-672-0-34>

2. Динчев С.С. Пріоритетні напрями післявоєнного відновлення України. *Публічне управління XXI століття: особливості воєнного і післявоєнного періодів*. ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. Збірник матеріалів XXIII Міжнародного наукового конгресу «Публічне управління XXI століття: особливості воєнного і післявоєнного періодів» С. 350-354.

3. Динчев С.С. Забезпечення функціонування органів місцевого самоврядування на тимчасово окупованих територіях. *Трансформаційні економічні процеси в Україні та країнах Європи*. матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 24–25 жовтня 2025 року) / За заг. ред.: М. М. Палінчак, В. П. Приходько, В. В. Химинець та ін. Львів-Торунь: Liha-Pres, 2025. С. 239-242 DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-555-9-66>

4. Динчев С. Реінтеграція тимчасово окупованих територій: інформаційна складова в системі публічного управління. Проблеми управління економічним потенціалом регіонів: збірник наукових праць Всеукраїнської науково-практичної конференції (31 жовтня 2024 р.) : Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2024. С. 21-23.

5. Динчев С. Публічне управління інформаційним забезпеченням реінтеграції тимчасово окупованих територій. Збірник наукових праць студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених «Молода наука-2025»: у 5 т. / Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2025. Т.2. С. 39-41.

6. Динчев С. Стратегічні аспекти інформаційного забезпечення реінтеграції тимчасово окупованих територій. Проблеми управління економічним потенціалом регіонів: збірник наукових праць Всеукраїнської науково-практичної конференції (4 листопада 2025 р.) : Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2025. С. 20-22.

Повнота опублікування результатів дисертації засвідчується таблицею 1.

Таблиця 1 – Повнота опублікування результатів дисертації

№	Наукова публікація здобувача		Підрозділи дисертації, що висвітлюються
	Назва	Видання	
Наукові фахові видання України			
1	Досвід уряду Хорватії у реінтеграції тимчасово окупованих територій.	Вісник Херсонського національного технічного університету. Публічне управління і адміністрування. № 4 (95). Ч 2. (2025). С. 250-254. DOI https://doi.org/10.35546/kntu2078-4481.2025.4.2.32	2.3
2	Проблематика примирення на поствоєнному просторі.	Міжнародний гуманітарний вісник. № 66 (2026) С. 36-43. DOI:	3.1

№	Наукова публікація здобувача		Підрозділи дисертації, що висвітлюються
	Назва	Видання	
		https://doi.org/10.32782/2413-2675/2026-66-5	
3	Інституціональні аспекти інформаційної взаємодії з громадами тимчасово окупованих територій.	Економіка і регіони № 1 (100). С. 299-307. DOI: 10.26906/EiR.2026.1 (100) 4396	1.2; 2.2
4	Розвиток механізмів втраченого в результаті військових дій бізнесу.	Український економічний часопис. Випуск 13. (2026) С. 42 -48. DOI: https://doi.org/10.32782/2786-8273/2026-13-6	2.3; 3.2
5	Інформаційно-аналітичне забезпечення менеджменту бізнес-процесів: концептуально-методологічні та прикладні аспекти	Управління змінами та інновації, (14), 132-140. https://doi.org/10.32782/CMI/2025-14-21	3.2
Друковані тези доповідей на конференціях			
6	Information support for internally displaced persons in Ukraine during the war.	<i>International Scientific Conference Modern science: theory, methodology, and interdisciplinary practice</i> : Conference Proceedings, March 20-21, 2026 Riga, Latvia : Baltija Publishing, 164 pages. P. 126 – 130/ DOI: https://doi.org/10.30525/978-9934-26-672-0-34	2.1
7	Реінтеграція тимчасово окупованих територій: інформаційна складова в системі публічного управління.	<i>Проблеми управління економічним потенціалом регіонів : збірник наукових праць Всеукраїнської науково-практичної конференції. (м. Запоріжжя, 31 жовтня 2024 р.).</i> Запоріжжя : ЗНУ, 2024. С. 42–44.	1.2
8	Пріоритетні напрями післявоєнного відновлення України.	<i>Публічне управління XXI століття: особливості воєнного і післявоєнного періодів. ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023.</i> Збірник матеріалів XXIII Міжнародного наукового конгресу «Публічне управління XXI століття: особливості воєнного і післявоєнного періодів» С. 350-354.	1.1 2.3
9	Забезпечення функціонування органів місцевого самоврядування на тимчасово окупованих територіях.	<i>Трансформаційні економічні процеси в Україні та країнах Європи. матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 24–25 жовтня 2025 року) /</i> За заг. ред.: М. М. Палінчак, В. П. Приходько, В. В. Химинець та ін. Львів-Торунь: Liha-Pres, 2025. С. 239-242 DOI: https://doi.org/10.36059/978-966-397-555-9-66	1.2; 3.2

№	Наукова публікація здобувача		Підрозділи дисертації, що висвітлюються
	Назва	Видання	
10	Стратегічні аспекти інформаційного забезпечення реінтеграції тимчасово окупованих територій.	<i>Проблеми управління економічним потенціалом регіонів : збірник наукових праць Всеукраїнської науково-практичної конференції. (м. Запоріжжя, 4 листопада 2025 р.). Запоріжжя : ЗНУ, 2025. С. 20–22.</i>	1.1 3.1
11	Публічне управління інформаційним забезпеченням реінтеграції тимчасово окупованих територій.	<i>Збірник наукових праць студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених «Молода наука-2025». (м. Запоріжжя, 14–18 квітня 2025 р.). Запоріжжя : ЗНУ, 2025. Т. 2. С. 39-41.</i>	1.1

ВИСНОВОК

Ознайомившись із представленою для попередньої експертизи дисертацією Динчева Сергія Сергійовича «Публічне управління інформаційним забезпеченням реінтеграції тимчасово окупованих територій» та науковими публікаціями за темою дисертації, визначивши особистий внесок у всіх зарахованих за темою дисертації наукових публікаціях, опублікованих із співавторами, а також узявши до уваги підсумки фахового семінару, вважаємо, що:

1. Дисертація Динчева Сергія Сергійовича «Публічне управління інформаційним забезпеченням реінтеграції тимчасово окупованих територій», що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 - «Публічне управління та адміністрування» (галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування») є фундаментальним науковим дослідженням з актуальних питань, характеризується єдністю змісту, містить наукові результати, яким властива наукова новизна, теоретичне та практичне значення, а отже, свідчить про істотний особистий внесок здобувача у розвиток публічного управління та адміністрування. Усі результати та положення, що виносяться на захист, одержані здобувачем особисто.

За актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, теоретичною і практичною цінністю отриманих наукових результатів рецензована робота відповідає вимогам, передбаченим п. 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (Постанова Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022 зі змінами, внесеними Постановою Кабінету Міністрів № 341 від 21.03.2022).

2. Дисертацію Динчева Сергія Сергійовича «Публічне управління інформаційним забезпеченням реінтеграції тимчасово окупованих територій» може бути рекомендовано до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування»

(галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування») у разовій спеціалізованій вченій раді.

Головуючий на засіданні кафедри:

доктор економічних наук,
професор кафедри бізнес-адміністрування і
менеджменту зовнішньоекономічної діяльності
Запорізького національного університету

С.В. Маркова

Член експертної групи:

кандидат наук з державного управління,
доцент, доцент кафедри філософії,
публічного управління та соціальної
роботи Запорізького національного університету

О. В. Заїка

Член експертної групи:

кандидат наук з державного управління,
доцент, доцент кафедри управління
та адміністрування Запорізького національного
університету

О. О. Фурсін